

FCI:N KANSAINVÄLISET JALOSTUSSÄÄNNÖT

(alkuperäisversiot löytyvät osoitteesta <http://fci.be/en/Breeding-42.html>)

JOHDANTO

1. FCI:n (Fédération Cynologique Internationale) kansainväliset jalostusmääräykset sitovat kaikkia jäsenmaita ja sopimusjäseniä.

- Nämä FCI:n jalostussäännöt koskevat suoraan kaikkia FCI:n jäsenmaita ja sopimusjäseniä. Tämä tarkoittaa, että jalostukseen voidaan käyttää vain rekisteröityjä koiria, joilla on tasapainoinen luonne, jotka ovat terveitä sekä toiminnallisesti että perinnöllisesti, ja jotka ovat rekisteröityjä FCI:n hyväksymään jalostusrekisteriin tai sen liittämisrekisteriin. Lisäksi koirien tulee täyttää asianomaisen jäsenmaan tai sopimusjäsenen määrittelemät vaatimukset.
- Ainoastaan sellaiset koirat voidaan katsoa perinnöllisesti terveiksi, jotka siirtävät jälkeläisilleen rotumääritelmän mukaisia piirteitä, rotutyyppejä ja rodulle tyypillistä luonnetta, ja joilla ei esiinny sellaisia huomattavia perinnöllisiä vikoja, jotka voisivat heikentää jälkeläisten toiminnallista terveyttä. FCI:n jäsenmaiden ja sopimusjäsenten tulee estää rotumääritelmässään kaikkien sellaisten rotupiirteiden liioittelu, jotka voivat johtaa koiran toiminnallisen terveyden heikentymiseen.
- Koiria, joilla on hylkääviä virheitä, kuten esim. epätasapainoinen luonne, synnynnäinen kuurous tai sokeus, huulihalkio, kitalakihalkio, merkittäviä hammasvikoja tai leukojen epämuodostumia, PRA, epilepsia, piilokiveksisyys, yksikiveksisyys, albinismi, väärä karvapeitteen väri tai diagnosoitu vakava lonkkaniveldysplasia, ei saa käyttää jalostukseen.
- FCI:n jäsenmaiden ja sopimusjäsenten on pidettävä tilastoa koirista, joilla esiintyy perinnöllisiä vikoja, kuten lonkkaniveldysplasiaa tai PRA:ta, vastustettava näitä vikoja järjestelmällisesti, seurattava jatkuvasti niiden esiintymistä ja raportoitava tästä FCI:lle pyydettyä. Jos tehdään DNA-testi, näytteen keräävän eläinlääkärin on tarkastettava ja todennettava koiran tunnistusmerkintä (mikrosiru tai tatuointi), ja samoin on toimittava minkä tahansa terveystutkimuksen yhteydessä; tutkimuksen tekevän laboratorion on sisällytettävä koiran tunnistusmerkintä testituloraporttiin.
- FCI, sen jäsenmaat ja sopimusjäsenet saavat FCI:n Tieteelliseltä toimikunnalta apua ja tukea perinnöllisten vikojen arviointiin ja vastustamiseen. Mikäli Tieteellinen toimikunta laatii toimenpideohjelman, sitoo tämä myös FCI:n hallitusta ja hallituksen on otettava kyseinen ohjelma käyttöön.
- Toimivalta ja vastuu jalostuksesta kuuluu FCI:n jäsenmaille ja sopimusjäsenille. Nämä sisältävät jalostuksen ohjauksen, neuvonnan ja valvonnan sekä koirarekisterin ylläpidon.
- FCI:n jäsenmaiden ja sopimusjäsenten tulee laatia omat jalostussääntönsä, jotka perustuvat FCI:n Jalostussääntöön. Tällaisten sääntöjen tulee tarkoituksenmukaisesti ja järkevästi huomioida kullekin rodulle tyypilliset työominaisuudet.

Koiranvälittäjiksi ja pentutehtailijoiksi katsotaan ihmiset, jotka keskittyvät koirien ostoon ja myyntiin taloudellista voittoa saadakseen huolehtimatta asianmukaisesti koiran yksilöllisestä hyvinvoinnista. Koiranvälittäjät tai pentutehtailijat eivät saa kasvattaa koiria FCI:n jäsenmaan tai sopimusjäsenmaan alaisuudessa (ja vastuulla).

2. Kunkin maan lainsäädäntö, kansallinen kennelkeskusjärjestö, rotujärjestöt ja -yhdistykset sekä yksityiset sopimukset määrittelevät siitosurosten ja -narttujen omistajien keskinäiset oikeudet ja velvollisuudet. Mikäli tällaiset määräykset ja sopimukset puuttuvat, pätevät FCI:n kansainväliset jalostussäännöt.

- Kasvattajien ja siitosurosten omistajien tulisi ennen jokaista astutusta tehdä kirjallinen sopimus, jossa selvästi määritellään molempien osapuolten taloudelliset velvoitteet.

- Koiran ”omistajaksi” katsotaan henkilö, joka on hankkinut eläimen laillisesti, jonka hallussa koira on ja joka voi todistaa omistussuhteensa hallussaan olevalla virallisella rekisteritodistuksella.
- Uroksen ”haltijaksi” katsotaan joko uroksen omistaja tai henkilö, jonka omistaja on valtuuttanut huolehtimaan uroksensa jalostuskäytöstä.

NARTUN KULJETUS- JA YLLÄPITOKUSTANNUKSET

3. Suositellaan, että nartun omistaja tai hänen luotettunsa toimittaa nartun uroksen luo ja takaisin. Mikäli narttu jää useammaksi päiväksi uroksen haltijan luo, nartun ruokinnasta, majoituksesta, mahdollisesta eläinlääkärin hoidosta, vahingoista uroksen haltijan kennelissä tai asunnossa sekä nartun palauttamisesta aiheutuvat kustannukset ovat nartun omistajan vastuulla.

VASTUU

4. Eri maiden lakien mukaan henkilö, joka on ottanut huolehtiakseen eläimen ylläpidon ja hoidon, on sinä aikana vastuussa kaikista kolmansille osapuolille aiheutuneista vahingoista.

Urosten omistajan/haltijan on huomioitava tämä hakiessaan vastuuvakuutusta.

NARTUN KUOLEMA

5. Jos narttu kuolee ollessaan uroksen haltijan huostassa, tulee tämän varmennuttaa eläinlääkärillä nartun kuolema ja sen syy. Hänen tulee tiedottaa nartun omistajalle kuolemasta ja sen systä mahdollisimman pian.

Mikäli nartun omistaja haluaa nähdä kuolleen nartun, ei uroksen haltija voi kieltäytyä tästä.

Mikäli todetaan, että kuolema johtuu uroksen haltijan laiminlyönnistä, on tämä velvollinen korvaamaan menetyksen nartun omistajalle.

Mikäli todetaan, ettei uroksen haltija ole mitenkään vastuussa nartun kuolemasta, edellytetään nartun omistajan hyvittävän uroksen haltijalle kaikki kuolemantapauksesta aiheutuneet kulut.

SIITOSUROKSEN VALINTA

6. Uroksen haltija sitoutuu siihen, että narttua ei astuteta millään muulla kuin sopimuksessa mainitulla uroksella. Mikäli tämä uros ei pysty astumaan, voi sen korvata toisella uroksella vain jos nartun omistaja suostuu tähän ennen astutusta.

VAHINKOASTUMINEN

7. Jos nartun astuu vahingossa joku muu kuin sopimuksessa mainittu uros, on nartun huostaansa ottanut uroksen haltija velvollinen ilmoittamaan asiasta ja korvaamaan kaikki vahinkoastumisesta aiheutuneet kulut nartun omistajalle. Vahinkoastumisen jälkeen on kiellettyä toteuttaa uutta astutusta aiotulla uroksella.

Vahinkoastumisen jälkeen uroksen haltija ei voi periä astutusmaksua.

ASTUTUSTODISTUS

8. Uroksen haltija vahvistaa allekirjoittamallaan astutustodistuksella, että astuminen tapahtui sovitulla uroksella. Allekirjoituksellaan hän todistaa olleensa läsnä (silminnäkijänä) astumisen tapahtuessa.

Mikäli pentueen kantakirjaansa rekisteröivä järjestö vaatii tiettyjen asiakirjapohjien käyttämistä, on nartun omistajan velvollisuus hankkia ne, täyttää ne asianmukaisesti ja pyytää niihin uroksen jalostusoikeuden haltijan allekirjoitus.

Astutustodistuksesta tulee ilmetä seuraavat tiedot:

- a) uroksen nimi ja rekisterinumero
- b) nartun nimi ja rekisterinumero
- c) uroksen omistajan/jalostusoikeuden haltijan nimi ja osoite
- d) nartun omistajan nimi ja osoite astutushetkellä sekä mahdollisesti nartun ostopäivämäärä
- e) astutuspäivämäärä ja -paikka
- f) uroksen omistajan tai jalostusoikeuden haltijan sekä nartun omistajan allekirjoitus
- g) jos pentueen rekisteröivä järjestö vaatii oikeaksi todistetun valokopion tai otteen siitosuroksen sukutaulusta, on uroksen haltijan annettava sellainen maksutta nartun omistajan käyttöön.

ASTUTUSMAKSU

9. Uroksen omistajalla on oikeus pidättäytyä allekirjoittamasta astutustodistusta, kunnes sovittu korvaus astutuksesta on maksettu. Nartun pitäminen panttina maksusta on kuitenkin kielletty.

10. Jos sovittu uros ei mistä tahansa syystä astu tai narttu ei ole suostuvainen astutukseen, jolloin astumista ei näistä syistä voi tapahtua, on uroksen omistajalla oikeus kohdassa 2. mainittuihin korvauksiin, mutta ei sovittuun astutusmaksuun.

11. Sovittua astutusmaksua lukuun ottamatta ei uroksen omistajalla ole muita oikeuksia pentueen suhteen. Erityisesti hänellä ei ole oikeutta vaatia pentua syntyvästä pentueesta.

Jos astutuskorvaukseksi kuitenkin molemminpuolisesti sovitaan yksi pentu, on sopimus tehtävä kirjallisesti ennen astutusta. Kirjalliseen sopimukseen on sisällytettävä seuraavat ehdot, joita tulee noudattaa:

- a) ajankohta, jolloin uroksen omistaja voi valita pennun
- b) ajankohta, jolloin valittu pentu luovutetaan uroksen omistajalle
- c) ajankohta, johon mennessä uroksen omistajan on viimeistään valittava pentunsa (jonka jälkeen uroksen omistajalla ei ole enää etuoikeutta valita pentua)
- d) ajankohta, johon mennessä uroksen omistajan on noudettava pentu (jonka jälkeen uroksen omistajalla ei ole enää oikeutta saada pentua)
- e) sopimus kuljetuskustannuksista
- f) erityisjärjestelyt siinä tapauksessa, että pennut syntyvät kuolleina, syntyy vain yksi elävä pentu tai valittu pentu kuolee ennen kuin uroksen haltija saa sen.

TYHJÄKSI JÄÄNYT NARTTU

12. Normaalisti sujuneen astumistapahtuman jälkeen uroksen katsotaan tehneen velvollisuutensa ja sovittu astutuskorvauksen saannin edellytys on siten täytetty. Tähän ei sisälly takuuta siitä, että narttu tulee kantavaksi. Jos narttu jää tyhjäksi, jää uroksen omistajan harkittavaksi myöntyykö hän maksuttomaan astutukseen nartun seuraavasta kiimasta tai palauttamaan osan astutusmaksusta. Tällainen sopimus on tehtävä kirjallisesti ja liitettävä astutussopimukseen ennen astuttamista.

Sovittu oikeus maksuttomaan astutukseen päättyy kuitenkin uroksen kuollessa tai vaihtaessa omistajaa tai nartun kuollessa.

Jos spermatutkimuksen avulla voidaan osoittaa, että uros on ollut astutusajankohtana hedelmätön, tulee astutusmaksu hyvittää nartun omistajalle.

KEINOSIEMENNYS

13. Koirien tulee pystyä lisääntymään luonnollisesti. Keinosiemennystä ei tule käyttää eläimillä, jotka eivät ole aiemmin lisääntyneet luonnollisella tavalla. Kansalliset kenneljärjestöt voivat poiketa tästä rodun terveyden parantamiseksi, nartun hyvinvoinnin vuoksi tai säilyttääkseen tai kasvattaakseen rodun geenipoolia.

Jos narttu keinosiemennetään, on sperman keräävän eläinlääkärin toimitettava pentueen rekisteröivälle järjestölle kirjallinen todistus siitä, että tuore tai pakastettu sperma on lähtöisin sovitusta uroksesta. Lisäksi uroksen haltijan on toimitettava ilman eri korvausta nartun omistajalle kohdassa 8. (a-g) mainitut asiakirjat.

Sperman keräämisestä ja keinosiemennyksestä aiheutuneet kulut veloitetaan nartun omistajalta. Nartun siementäneen eläinlääkärin on vahvistettava rekisteröivälle järjestölle, että narttu on siennetty sovitun uroksen spermalla (keinosiemennystodistus). Todistuksesta tulee ilmetä myös siemennyksen paikka ja aika, nartun nimi ja rekisterinumero sekä nartun omistajan nimi ja osoite.

Eläinlääkärin antaman keinosiemennystodistuksen lisäksi käytetyn uroksen omistajan on annettava nartun omistajalle allekirjoitettu astutustodistus.

JALOSTUSOIKEUDEN SIIRTÄMINEN - VUOKRAUSSOPIMUS

14. Pentueen kasvattajaksi katsotaan henkilö, joka omistaa nartun astutushetkellä.

Nartun tai uroksen jalostusoikeus voidaan kuitenkin siirtää kolmannelle osapuolelle sopimuksella. Sopimus jalostusoikeuden siirtämisestä/koiran vuokrauksesta on aina tehtävä kirjallisesti ennen astutusta.

Kirjallinen sopimus jalostusoikeuden siirtämisestä on toimitettava hyvissä ajoin asianomaiselle rekisteröintiä hoitavalle järjestölle ja tarpeen vaatiessa myös rotujärjestölle. Jalostusoikeuden siirtosopimus liitetään pentueilmoitukseen. Sopimukseen on merkittävä tarkoin molempien sopimuspuolten oikeudet ja velvollisuudet.

Astutusajankohdasta pentujen luovuttamiseen asti nartun omistajaksi katsotaan näiden sääntöjen perusteella henkilö, joka on nartun jalostusoikeuden haltija.

PERUSASIOITA REKISTERÖINNISTÄ

15. Pennut katsotaan rotukoiriksi ja oikeutetuiksi saamaan FCI:n hyväksymät rekisteritodistukset, jos niiden vanhemmat ovat puhdasrotuisia ja samaa rotua, ja niillä on FCI:n tunnustamat rekisteritodistukset, joissa ei ole poikkeusmainintaa tai jalostusrajoituksia kansalliselta kenneljärjestöltä.

Jalostusrajoituksen voi purkaa vain se kansallinen organisaatio, joka on rajoituksen alun perin asettanut.

Pennut myydään ja siirretään pääsääntöisesti yksityishenkilöille, joiden nimiin vientisukutaulu (export pedigree) kirjataan.

16. FCI:n tunnustamat rekisteritodistukset sukutauluineen ovat ensi sijassa todistus polveutumista, eivät niinkään todistus rekisteröidyn koiran laadusta.

PENTUEEN REKISTERÖINTI

17. Jos muita sopimuksia ei ole tehty, kantavan nartun mahdollinen uusi omistaja katsotaan nartun omistajanvaihdoistapauksessa tulevan pentueen kasvattajaksi.

18. Jokaiselle FCI:n jäsenmaassa tai sopimusjäsenmaassa kasvatetulle ja rekisteröidylle koiralle tulee antaa pysyvä tunniste, jota ei ole mahdollista väärentää; tämän tunnisteen tulee ilmetä koiran rekisteritodistuksesta. Mahdolliset polveutumistestit tulee tehdä käyttäen kansainvälisiä standardoituja

geenimerkkejä, ja tulosten tulee olla saatavilla kansallisen kenneljärjestön rekisterissä. Koiran tunnistusmerkintä (mikrosiru tai tatuointi) tulee varmistaa DNA-näytteenoton yhteydessä.

Pentue rekisteröidään sen maan rekisteriin, jossa nartun omistajalla on vakituinen asuinpaikka (legal residence). Pentueelle annetaan hänen kennelnimensä. Kennelnimen omistajan muuttaessa määrittelemättömäksi ajaksi toiseen FCI:n jäsenmaahan, on hänen velvollisuutensa siirtää kennelnimi tähän maahan ennen kuin pentue syntyy. Siirtoa täytyy anoa uudelta kansalliselta kenneljärjestöltä, jonka tulee tämän jälkeen tiedottaa asiasta FCI:a. Muutoksen jälkeen kennelnimen omistaja saa kasvattaa ainoastaan siinä maassa, jonne hän siirsi kennelnimensä.

Poikkeuksia myönnetään niiden kasvattajien kohdalla, jotka asuvat maassa, jossa ei pidetä FCI:n hyväksymää koirarekisteriä. Heidän sallitaan rekisteröidä pennut maassa, joka pitää FCI:n hyväksymää koirarekisteriä.

Kasvattajien on rekisteröitävä kaikki puhdasrotuiset pentueet. Koko pentue tulee rekisteröidä kokonaisuudessaan; tämä tarkoittaa kaikkia rekisteröintiajankohtana elossa olevia pentuja.

Sukutaulut (rekisterikirja), jotka oikeastaan ovat syntymätodistuksia, myönnetään vain oikealle polveutumiselle. Narttu tulee kunkin pentueen osalta astuttaa yleensä vain yhdellä uroksella. Jos tästä poiketaan, kennelliitot veloitetaan määräämään pentueelle polveutumisen varmistava DNA-polveutumistesti, jonka maksaa nartun omistaja.

JÄSENMAIDEN JALOSTUSTA KOSKEVAT OHJEET

19. Jäsenmaiden ja sopimusjäsenten jalostusta koskevat säännöt ja ohjeet voivat olla vaativammat kuin FCI:n säännöt, mutta eivät saa olla ristiriidassa FCI:n kansainvälisten jalostusmääräysten kanssa.

YHTEENVETO

20. Nämä FCI:n kansainväliset jalostusmääräykset vuodelta 1979 korvaavat vuodelta 1934 peräisin olevat "Monacon kansainväliset jalostussäännöt". Mikäli tekstin tulkinnasta tulee erimielisyyksiä, on etusijalla tämän asiakirjan saksankielinen versio.

- Hyväksytty FCI:n Bernin yleiskokouksessa 11.–12.6.1979.
- Englanninkielinen käännös FCI:n lainopillisen toimikunnan tarkastama Winterthurissa 22.1.1990.

Viimeisimmät muutokset hyväksytty FCI:n hallituksessa Madridissa helmikuussa 2013. Lisäykset ovat tulleet välittömästi voimaan.